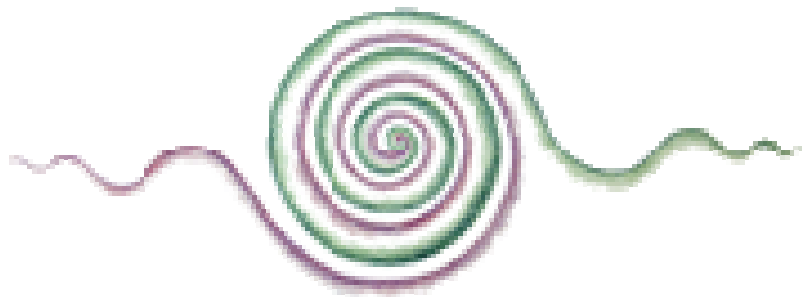

Klubíčko

Duben 2012

Slovo úvodem

Milí čtenáři,

opět Vám předkládáme nové číslo časopisu Klubíčko, které je ryze jarní. Příchod jara je námi všemi vřele vítaný a po celou zimu očekávaný. Co však především žáci (a věřím tomu, že ani učitelé) nevítají, je příchod třetího čtvrtletí a s ním související čtvrtletní testy z většiny předmětů.

Přejeme Vám, aby toto číslo bylo příležitostí k odpočinku a odreagování mezi náročnými testy a příchodem jarní únavy.

Vaše redaktorky

Jaro

Jaro (zastarale *Vesna*) je jedno ze čtyř ročních období. V mírném pásu se vyznačuje začátkem vegetativní aktivity rostlin a zvýšením aktivity živočichů. Prodlužují se dny, otepluje se.

Meteorologické jaro začíná 1. března a končí 31. května. Jarními měsíci jsou březen, duben a květen.

Astronomické jaro začíná jarní rovnodenností (na severní polokouli zpravidla 20. března, na jižní 23. září) a končí letním slunovratem (na severní polokouli zpravidla 21. června, na jižní 21. prosince). Termíny počátku a konce mohou být o dva dny posunuty kvůli nepravidelnostem souvisejícím s přestupnými roky.

Vegetační jaro se neřídí časem, ale teplotami. Počátek je dán nástupem období s průměrnými denními teplotami vzduchu nad 5 °C a jeho konec je dán dosažením průměrné denní teploty vzduchu 15 °C.

Rozdělení roku na jaro, léto, podzim a zimu je zřetelně vidět pouze v oblasti mírného a subarktického pásu. V oblasti tropů roční doby v podstatě neexistují, v subtropích může být rok rozdělen zpravidla na dvě období – období dešťů a období sucha, v okolí severního a jižního pólu je po celý rok zimní počasí (hrají zde ovšem velkou roli polární den a noc).

(Zdroj textu: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jaro>; Zdroj obrázku: <http://www.i-creative.cz/wp-content/uploads/2008/03/jarni-motivy-1.gif>)

Básničky

Proč

Kdo chce znát, jak kytky voní,
ten se musí předklonit.
Kdo se jaru nepokloní,
bude z něho škarohlíd.
Včelky bzučí kolem stromů,
prohlédnou si každý květ,
pak na chvilku letí domů,
za chvilku se vrátí zpět.
Proč to včelky dělají?
Proč do květů koukají?
Třešní bude plný stůl,
medu bude plný úl.

Tráva

Tráva je moc unavená
od dlouhého stání,
chtěla by si odpočinout
v něžném kolébání. že jsem ráda na světě,
pohoupej mě , milý větře,
aspoň malinko-
-moc mě z toho stání
bolí kolínko.

Náruč kvítí

nesu, nesu náruč kvítí,
trhal jsem je všechna sám.
pro koho mi očka svítí?
Až je mojí z nejmilejších
maminceče dám.

Pampeliška

když jsem potkal pampelišku,
měla slzy na krajíčku.
Řekni lidem, prosím tě,
ať se na mě podívají,
ale ať mě netrhají,
ať je ten hezký svět,
ještě hezčí o můj květ.

Let včely

J. Remišová
Malá včelka loukou bzučí,
čmeláček ji létat učí.
Na podběl si sedají,
chutný med si sbírají.

Kopretiny

Kopretiny, kopretina,
všechny stejné, každá jiná.
Fouká větřík, v louce tráva
pod větříkem polehává.

Ťuk, ťuk

Ťuk, ťuk, co to je?
Ťuk, ťuk, kdo to je?
To kuřátko ve vajíčku,
hledá místo pro hlavičku,
už chce ven.

Konvalinka

V lese v trávě spinká
bílá konvalinka.
Zvonečky má, nezazvoní,
ale za to krásně voní.

Fialka

Fialka, fialka modravá,
kdekomu svou vůni rozdává.
Pěkně voní, krásně voní,
jako vloni, jak předloni.

Káčátka

Káčátka se batolí,
to jdou asi do školy.

Káč, káč, káč,
do školy jdou, nejináč.
Na zeleném trávníčku
zazpívají písničku,
káč, káč, káč,
do školy jdou, nejináč.

Petrklíč

Vozilo se na jaře, tralalalalá,
slunce v zlatém kočáře, tralalalalá.
Tralá, tralá, tralalalalá.
Kampak jedeš, sluníčko?
Za tři hory Ančičko.
Přivezu ti zlatý klíč,
jmenuje se petrklíč.

Na jaře

Na jaře, na jaře, čáp jede v kočáře,
hej hopy, hej hopy, hej hopy hop.
Čáp veze sluníčko, točí se kolečko.
hej hopy, hej hopy, hej hopy hop.

Vrby

Vrby se nám zelenají,
na vše strany rozkvétají,
radujme se, veselme se.
Žezulička v háji zpívá,
zlatohlávek se ozývá,
radujme se, veselme se.

Slunce

Slunce volá na sněženku,
podívej se, jak je venku!
Slunce volá do oken,
děti, haló, pojd'te ven!

Ptám se, ptám se, pampeliško

Už si vrabci koupou břicho, už se káča točí,
kde jsi byla pampeliško, od čeho máš oči?
Od slunce, od zlata! Jak jsem se tam zahleděla,
hned jsem byla zlatá celá jako housata.
Pampelišky, povězte mi, podruhé se ptám:
Čím otvírá slunko zemi, kudy pouští jaro k
nám?
Žezulky si povídají, že jsou vrátka v jednom
háji,
ke vrátkům je zlatý klíč, petr-petr-petrklíč.

Sluníčko

Pohládilo jednou slunce chladnou jarní zem.
Na květinky zavolalo, hola, pojd'te ven!
Která z vás má odvalu, vykounout ven ze
sněhu?
Hlásí se ta malinká, malá bílá sněženka.

Na jaře

Na jaře se hlína budí,
sněženka ji nožkou studí.
Našlapuje lehce
nachladit ji nechce.

Sněženka (F. Hrubín)

Táta včera na venku,
našel první sněženku,
vedle petrklíč,
zima, už je pryč!
Zimo, už jdi pryč
Zimo, zimo, už jdi pryč,
jaro si už chystá klíč.
Otevírá jarní bránu,
jmenuje se petrklíč.

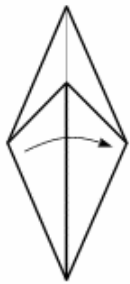
(Terka)

Origami

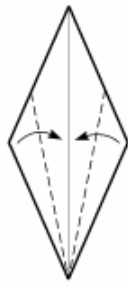
Žába

Nakreslil František Grebeníček (1998)

Začínáme ze žabiho základu.

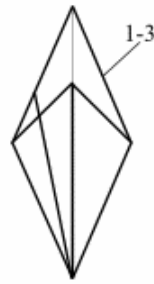
1) Přeložíme jeden cíp.

2)

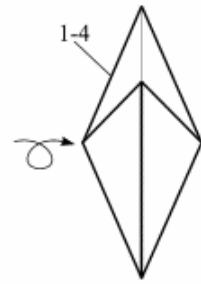
3) Vrátime cíp zpět.

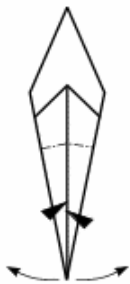
4) Zopakujeme na pravé straně.

5) Otočíme.

6) Zopakujeme kroky 1 - 4.

7) Prolomením vzniknou přední nohy.

8) Otočíme.

9) Prolomením vzniknou zadní nohy.

10) Dotvarujeme nohy.

1) Mírně nafoukneme.

(Zdroj obrázku:

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.origami.cz/Bin/zaba.gif&imgrefurl=http://zakusek.blog.cz/0704/origami-navody&h=590&w=673&sz=29&tbnid=lt1UqT7LQLa9CM:&tbnh=87&tbnw=99&zoom=1&docid=cyu_zKRSgdZxgM&hl=cs&sa=X&ei=StaFT93RJoayOQXi0Z3PBw&sqj=2&ved=0CC0Q9QEwAA&dur=166

(Máca)

Velikonoce

Velikonoce (z lat. pascha < řec. *πάσχα* pascha < hebr. *פסח* pesach – přechod, přejítí) jsou nejvýznamnější křesťanský svátek {Katechismus katolické církve čl. 1166-1171}, který je oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. K tomu podle křesťanské víry došlo třetího dne po jeho ukřižování. Kristovo ukřižování se událo kolem roku 30 či 33 v blízkosti významného židovského svátku pesach, který je památkou vysvobození Izraelitů Mojžíšem z egyptského otroctví. V západní křesťanské tradici neděle Zmrtvýchvstání připadá na první neděli po prvním jarním úplňku, tedy na měsíc březen či duben (viz Výpočet data Velikonoc). Slovanský název svátku, Velikonoce, se vztahuje na "velkou noc", v níž byl Kristus vzkříšen.[zdroj?]

V užším pojetí se Velikonocemi míní pouze slavnost Zmrtvýchvstání neboli Vzkříšení Krista (Boží hod velikonoční), resp. její vigilie na Bílou sobotu (zmiňovaná „velká noc“), v širším pojetí se jimi myslí Velikonoční třídní (přičemž období od Zeleného čtvrtka až do sobotní vigilie je vlastně součástí postní doby, tedy ne doby velikonoční, toto pojetí je tedy terminologicky ne zcela správné), v nejširším smyslu pak celá doba velikonoční, tedy 50denní období od neděle Zmrtvýchvstání do letnic.

Nejstarším svědectvím o slavení křesťanských Velikonoc může být zmínka v listech apoštola Pavla (kolem roku 50).[1] Nejstaršími mimobiblickými doklady jsou pak spory 2. století o datum slavení Velikonoc a Velikonoční homilii Melitona ze Sard z 2. století. Slavení Velikonoc se tedy v církvi objevilo velmi brzy a již od počátku je významově provázáno s židovskou oslavou Pesachu, jejíž prvky dodnes v sobě nese. Ježíšovo projití smrtí a vzkříšení křesťané chápají jako naplnění starozákonního obrazu přejití Izraelitů Rudým mořem při východu z Egypta. Oslava Velikonoc tradičně trvá celých padesát dní (tzv. velikonoční doba), které vrcholí svátkem Seslání Ducha svatého (letnice). První týden Velikonoc se nazývá velikonoční oktáv.

Lidové zvyklosti spojené s Velikonocemi se pochopitelně místně liší. Vzhledem k časové blízkosti křesťanských Velikonoc a jarní rovnodennosti mají tyto tradice pravděpodobně původ v pohanských oslavách příchodu jara.

Datum Velikonoc v současném kalendáři

Velikonoce 2011 - sobota 23. 4. – pondělí 25. 4. 2011

Velikonoce 2012 - sobota 7. 4. – pondělí 9. 4. 2012

Velikonoce 2013 - sobota 30. 3. – pondělí 1. 4. 2013

Velikonoce 2014 - sobota 19. 4. – pondělí 21. 4. 2014

Velikonoce 2015 - sobota 4. 4. – pondělí 6. 4. 2015

Předpokládané datum Ježíšovy smrti a vzkříšení

Přesné datum Ježíšovy smrti neznáme, avšak možností, mezi nimiž lze vybírat, příliš není. Isaac Newton došel svými výpočty roku 1733 k tomu, že k Ježíšově smrti mohlo dojít v pátek 7. dubna 30, 3. dubna 33 nebo 23. dubna 34; poslední z možností sám dával přednost. Gerhard Trol ve své

knize Po stopách Ježíšových soudí, že nejpravděpodobnějším datem je 7. duben 30. Podle C. Humphreyse a W. D. Waddingtona (1990) v podvečer 3. dubna 33 v Jeruzalémě vyšel Měsíc v úplňku zčásti zatmělý; toto zatmění skončilo 51 minut po východu Měsíce. Tento údaj se shoduje s vyprávěním evangelií (Mt 27,45; Mk 15,33; Lk 23,44), takže toto datum (3. dubna 33) je velmi pravděpodobně dnem Kristovy smrti na kříži. Ježíšovo vzkříšení by pak připadalo na 5. dubna 33.

Velikonoce v katolické církvi

Pravidla pro určení data Velikonoc stanovil roku 325 První nikajský koncil. Podle nich připadají velikonoční svátky na neděli následující po prvním jarním úplňku. Pokud první jarní úplňk připadne na neděli, slaví se Velikonoce až další neděli. Pondělí velikonoční podle těchto pravidel může připadnout na den v rozmezí od 23. března do 26. dubna. Více viz výpočet data Velikonoc.

Velikonoce podle katolické tradice začínají vigilií neděle Vzkříšení (která završuje velikonoční triduum Zeleného čtvrtku, Velkého pátku a Bílé soboty) a trvají padesát dní až do Letnic, slavnosti Seslání Ducha svatého. První týden Velikonoc se nazývá Velikonoční oktáv. 40. den Velikonoc je slavnost Nanebevstoupení, která připomíná Ježíšův výstup ze země do nebe a jeho oslavení u Otce.

Velikonoční symboly

Velikonoční beránek

Beránek představoval v židovské tradici Izrael jako Boží stádo, které vede Hospodin. Zároveň Židé na Velikonoce pojídali beránka jako připomínku svého vysvobození z Egypta. V křesťanství je beránek jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle křesťanské víry on je beránek, obětovaný za spásu světa.

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním. Tento trest patřil k trestům nejvíce krutým a ponižujícím.

Bohoslužba velikonoční vigilie začíná zapálením velikonočního ohně, který symbolizuje vítězství Ježíše Krista nad temnotou a smrtí. Od tohoto ohně se pak zapaluje velikonoční *svíce* (*paškál*). Ta je v mnoha kulturách chápána jako znamení života. Takto zapálená svíce se v průběhu velikonoční bohoslužby noří do křestní vody, je ozdobena znamením kříže a symboly A a Ω, tj. začátku a konce věků, jimiž je Kristus. Tato svíce se potom zapaluje po celou velikonoční dobu až do letnic a při každém křtu, aby se naznačilo, že křest patří k Velikonocům. Tato svíce se též rozžihá při křesťanském pohřbu na znamení toho, že zemřelý stejně jako Kristus prošel branou smrti; a církev se za něj modlí, aby vstal k novému životu s Bohem.

Dalším z velikonočních symbolů je *vajíčko*, symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. V mnoha kulturách je vejce symbolem plodnosti, života a vzkříšení. V souvislosti s lidovou tradicí vznikl zvyk tato vejce malovat; důvodem pojídání vajec o Velikonocích byla zřejmě i skutečnost, že vejce se nesměla jíst v postní době. V křesťanství se vejce vykládá jako symbol zavřeného hrobu, z něhož vstal Kristus, jako symbol nesmrtelnosti.

Ačkoli mnoho nenáboženských tradic má své kořeny v křesťanské symbolice, některé velikonoční symboly můžeme vystopovat až z předkřesťanské doby. Například *zajíček* má zřejmě původ v pohanských rituálech oslavujících příchod jara, avšak např. v byzantské ikonografii představoval zajíc Krista. Symbolika zajíce pochází z tradice oslav svátku pohanské bohyně plodnosti Eostre. Z jejího jména je odvozeno slovo Easter, anglický název křesťanských Velikonoc. Podle

legendy bohyně Eostre proměnila ptáčka, který umrzl ve vánici v zajíce. On pak z vděčnosti každé jaro kladl vejce jako pták.

Nenáboženské velikonoční tradice

Velikonoční koleda

Podobně jako mnoho jiných křesťanských svátků, i Velikonoce se přenesly i mimo církve. Už od jejich vzniku jsou časem oslav a veselí. Dnes jsou i komerčně důležité, protože se na ně váže mnoho zvyků, k jejichž uskutečnění je třeba vynaložit nějaké úsilí nebo jen tak zajít na nákup. Prodávají se například velikonoční pohledy, ozdoby nebo cukroví v podobě velikonočních vajíček, beránků nebo zajíčků.

V Česku je prastarou tradicí hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapci chodí po domácnostech svých známých a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy. Nejznámější velikonoční koledou je tato krátká říkanka: "Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný, nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný..."

Jestli dojde dříve na pomlázku, nebo koledy, záleží na situaci. Ačkoli může být vyšlehání bolestivé, není cílem způsobovat příkoří. Spíše je pomlázka symbolem zájmu mužů o ženy. Nenavštívené dívky se mohou dokonce cítit uražené. Vyšupaná žena dává muži barevné vajíčko jako symbol jejich díků a prominutí. Pověst praví, že dívky mají být na Velikonoce vyšlehány, aby zůstaly celý rok zdravé a uchovaly si plodnost. V některých oblastech ženy mohou pomlázku oplátit odpoledne, kdy vylívají na muže a chlapce kbelíky studené vody. Zvyk se napříč českými zeměmi mírně mění.

Jiný výklad pomlázky – odvozeno od pomlazení, tj. omlazení. Proto muži používají mladé proutí s největším podílem „životní síly“ kterou jakoby předávají vyšlehané osobě. Z téhož důvodu ženy dávají jako odměnu za omlazení vajíčko, prastarý symbol nového života. Jinak v Čechách nejsou tradicí hody ale koleda (hody jsou spíše pomístní název), přičemž koleda probíhala v průběhu roku vícekrát, ne jen v období velikonoce a jejím původním smyslem byla ochrana před špatnými vlivy a posílení těch dobrých. Za toto byli koledníci odměňováni. V průběhu doby se původní smysl vytrácel a vlastně se stala „lepší“ formou žebroty chudší části obyvatelstva.

(Zdroj textu: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Velikonoce>)

Zlatý kulíšek

Celorepubliková soutěž pro tvůrce **čepiček, ponožtiček** a dalších pomůcek pro novorozenecké JIP (jednotky intenzivní péče). Vyhlášení výsledků proběhne při příležitosti Mezinárodního dne předčasně narozených dětí.

Cílem soutěže je vyzdvihnout práci všech dobrovolníků, kteří pro nedonošená miminka na novorozeneckých JIP a intermediárních odděleních vyrábějí nedostatkové pomůcky a oblečky. Podstatou soutěže je najít a odměnit

dobrovolníka, který vytvoří největší počet věcíček pro předčasně narozená miminka. Výrobky mohou být **pletené, háčkované** nebo **šité** z materiálů vhodných pro děti.

Projekt Zlatý kulíšek ideově navazuje na projekt Miminka do dlaně, který proběhl v předchozích dvou letech. V tomto projektu mimo jiné mladí designéři navrhli podobu čepičky pro miminka v inkubátoru.

Jednotlivé kategorie

- ponožtičky a bačkůrky
- čepičky
- ostatní (zavinovačky, polohovací pomůcky, deky, přehozy přes inkubátory)

2. ročník soutěže Zlatý kulíšek proběhl 1.1.2012

První ročník soutěže Zlatý kulíšek probíhal od března do konce října roku 2011. Do výroby oblečků a pomůcek pro předčasně narozené nebo nemocné děti, které musí zůstat v nemocnici často bez přítomnosti rodičů, se zapojilo 46 jednotlivců a 7 organizací (1 x Dům s pečovatelskou službou, 5 x rodinná a mateřská centra, 1 x škola pletení v Praze).

Za těchto osm měsíců se podařilo vytvořit celkem **1352 čepiček, 1876 bačkůrek a ponožtiček a 180 kousků z kategorie ostatní**, což byly především **svetříky, deky a rukavičky...**

(Bety)

Život v Pákistánu očima Pátera Marka

Protože je tento časopis o lidech a dětech, které potřebují pomoc, zašli jsme do školky, kam přišel také Páter Marek a udělali s ním krátký rozhovor.

Tímto jsme ho přivítali:

„My jsme klubko 114,

srdečně vítáme Vás.

Dobře se tu u nás mějte,

a hodně nám vyprávějte.

My jsme hodně zvědaví,

a doma nás to nebaví“!

A tady je rozhovor s Páterem Markem:

1. Odkud jste se vrátil?

Páter Marek: Právě jsem se vrátil z Pákistánu.

2. Komu nebo jak jste tam pomáhal?

Páter Marek: Nejvíce pomáhám vyprávěním a vybíráním příspěvků, které potom posílám různým lidem, kteří ty peníze potřebují.

3. Řeknete nám nějaký Váš zážitek?

Páter Marek: Moji první hodinu, co jsem byl v Pákistánu, šel po prostředku silnice, kde byly samé odpadky, muž a vedl oslíka. Oslík táhl vůz s pytle, zastavil, a začal bouchat do toho pytle. Z pytle vylezl ospalý chlapec a začal do toho pytle, ve kterém spal, sbírat odpadky.

4. Popíšete nám místní kroj?

Páter Marek: Kroj se jmenuje „Šarvarka“. Místní kroje jsou většinou velmi zdobené a barevné. O svátcích si nechávají pomalovat i ruce různými ornamenty.

5. Kolik má Pákistán obyvatel?

Páter Marek: Je tam kolem 180 miliónů obyvatel. Z toho je jenom kolem 1 miliónu křesťanů a zbytek jsou většinou muslimové.

6. Kolik je z toho dětí?

Páter Marek: Přesně to nevím, ale je tam velká porodnost.

7. Jaká jsou tam náboženství?

Páter Marek: Je zde několik náboženství, nejvíce jsou zastoupeni muslimové, hinduisté, dále křesťané a protestanti.

8. Jak vypadá jejich vlajka?

Páter Marek: Na zeleném podkladě je měsíc s hvězdou.

9. Jaké tam mají maximální a minimální teploty?

Páter Marek: Minimální teplota, kterou jsem tam zažil je +6 stupňů Celsia, a maximální +46 stupňů Celsia.

10. S čím si hrají holky a s čím si hrají kluci?

Páter Marek: Holky si nejčastěji hrají s panenkami, které si vyrobily samy z látky. Kluci si hrají s klacky a hrají s nimi kuličky.